UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Sumptuum recuperatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96119

Visual Library

quod non ſunt expectandi infirmi, vel aliter impediti, vt ſint in cō
cilio. ¶ Item not. qđ ambaſiatores debent portare literas ſue
ambaſiate, ad qđ facit quod dixi ſupra de decur. l. ſi quis decurio.

De excuſationibus artificum. Rubr. LXIIII.

LEX I.

Artifices. Artifices hic expreſſe habēt im-
munitatem a perſonalibus mu-
neribus, tam diſcipuli, quam magiſtri. h. d. ¶ No.
1 hoc bene † quia quod dictū eſt de diſcipulis dictum
eſſe intelligitur, vt omnes dicantur artifices, quod fa
cit ad ea que dixi in l. legatis ſeruis, §. ornatricibus, de leg. iij.

De potioribus ad munera non vocandis. Rub. LXV.

LEX VNICA.

Si ipſe. Iuſta cauſa eſt appellādi, ſi alter prius
debeat nominari. h. d. Pone caſum, vt
ſ. quemad. ad ciui. mu. l. penul. ⁊ fi. Alias pone, rector
debet eſſe de natione Romana, ⁊ ſi eligitur de natio-
ne Tuſcorum, certe licite appellatur.

Si propter inimicitias creatio facta fuerit. Rub. LXVI.

LEX VNICA.

Si propter. Creatio facta de aliquo pro
pter inimicitias. facit ali-
1 quem ſi vult, poſſe appellare. h. d. ¶ † Not. quod eo
ipſo ꝙ quis eſt electus ab inimico ſuo, preſumitur
electus propter inimicitiam, vt dicitur in teſte, qui
tulit teſtimonium contra inimicum, quod eo ipſo
intelligatur tuliſſe teſtimonium propter inimicitiam, vt l. ob car
men. §. fi. de teſta.

De ſumptuum recuperatione. Rub. LXVII.

LEX VNICA.

1 Muneribus. † Electus, qui habet excuſa
tionem recuperat ſumptus
quos facit in lite ab eo qui eum nominauerit. h. d.
2 Not. quod dixi in ſummario. Ex quo habes † quan
do electus appellat, eligens ſeu nominans debet ci-
tari, quia eius intereſt, vt vides hic. nam condem-
natur in expenſis. Facit ff. de adop. l. nam ita diuus.

ADDITIO.

¶ Allegatur hic, quod iuramentum calumnie excuſat ab expē-
ſis, ſed nihil Bart. dicit hic, ſed in l. j. §. j. ad Turpil. ⁊ ibi ſcripſi.

Si poſt creationem quis deceſſerit. Rub. LXVIII.

LEX VNICA.

Si ante. Onus ſubeundi munera non tranſit ad
heredem mortuo patre. h. d.

De tabulariis ſcribis. &c. Rub. LXIX.

¶ Nota quod nomina que ponuntur hic in rub. exponuntur in
gl. ⁊ ponuntur alia nomina. Dic vt in ea.

LEX I.

1 ☞ Notarius quando inuitus poteſt rogari de inſtrumentis.

Nulli. Notarij, qui ad aliquam militiam vel aliud
officium tranſeunt, remouentur, ⁊ reuocan-
tur ad curiam intra quinquennium, non poſtea. h. d.

ADDITIO.

1 ANG. ¶ Sumo arg. ex iſta lege ꝙ † tabellio inuitus poteſt ro-
gari de inſtrumentis, ſi tamen ante quinquennium tempore quo
officium exerceri cepit, rogetur, ſecus autem ſi poſtea.
ALEX. ¶ Adde Ang. hic, ⁊ Ro. in no. ij. in litera, N. Adde ꝙ
notarius non cogitur propter multitudinem contractuum con-
ficere inſtrumentum. Dicit Bar. in l. j. ff. fur. aduerſus nautas. ⁊
Ioan. Andr. in addit. Specul. in rubr. de fide inſtrumen. ⁊ Bal.
in rub. ſ. eo. tit. ⁊ in l. qui teſt. in fi. de teſt. ⁊ Rom. in l. j. ſol. matri.
Item non cogitur notarius, quando eſt effectus decurio, aduo-
catus, vel clericus in l. vniuerſas. ⁊ ibi poſt Bart. ſ. de decu. Ad-
de tamen ꝙ ſi poteſt cogi notarius, ⁊ recuſat, poteſt officio priua
ri. Bald. in l. prouidendum, ſ. de poſthum.

LEX II.

Quicunque. Si decurio notariatus officium
aſſumpſerit, priuilegium decurio
natus amittit.

ADDITIO.

1 † No. ex hac lege, ꝙ licet decurio nō debeat tabellionatus officium
exercere, vt l. vniuerſos. de decur. tamē ſi exercet, inſtrumenta per
ſe facta nō ſunt irrita. ꝙ facit ad q. de qua in c. j. ne cleri. vel mona.

LEX III.

1 ☞ Notarius qualiter ſe gerere debeat in officio, ⁊ qui tabellio-
nes eſſe poſſint.

Generali. Seruus non poteſt eſſe tabellio, ⁊
ſi dominus eius ſciuerit tale officiū
aſſumere, parti ad intereſſe tenebitur, ſeruus vero fu
a ſtigabitur.[a] ¶ † Not. hic quod notarius debet eſſe li
5 ber homo. ¶ Secundo not. † quod ſi notarius patiatur ſe roga-
6 ri de aliquo inſtrumento, ⁊ ſciat ſe habere aliquam qualitatem,
vel defectum, propter quem inſtrumenta ab eo nō valeant, quod
7 ipſe tenetur parti ad intereſſe, quod eſt not. ¶ † Item no. ꝙ igno
rans non punitur. Sed modo opponitur. quia notarius dicitur
8 ſeruus publicus, vt l. non quaſi. ff. rem pupil. ſal. fo. † Sol. Et li-
b ber homo, tamen dicitur ſeruus publicus,[b] quia publice omni-
bus ſeruit, ⁊ ex eius ſtipulat. omnib. queritur dicit glo. ꝙ eſt not.
nec diſtinguit inter ſtipulationes pretorias, vel cōuentionales,
vel iudiciales. Sed quidā cōtra per ca. quanquā. de vſur. in vj. de
9 quo dixi plene in d. l. nō quaſi. Sz quero † vtrū libertus poſſit eſſe
10 tabellio. Dic vt in gl. notatur. ¶ † Itē quero vtrum decuriones
poſſint eſſe tabelliones. Gl. dicit qđ non, nec etiam aduocati. Tu
dic ꝙ nō debēt eſſe, ſed ſi aſſumant illud officium, poſſunt, ⁊ valēt
ea que faciunt. Et ſimile dicūt Cano. de clericis. vt extra ne cleri.
11 vel mona. cap. clericis. ⁊ dic vt ibi. ¶ Itē quero † vtrū notarij de-
beant ſcire iura. ⁊ dicit gl. ꝙ ſic. qđ intellige qđ non requiratur qđ
ſint doctores vel legiſte, ſed ꝙ ſciant bene officium notariatus, vt
ſciant ſummam. ⁊ Florē. ⁊ alios libros eorum. ⁊ ſi hoc ignorēt im-
putetur eorū imperitie. ⁊ inquantū leſerunt partem tenentur par
ti, vt ſ. de magi. cōue. l. fi. ⁊ extra de reg. iur. c. imperitia li. vj. ⁊ ibi
c per Dy.[c] ¶ † Sed quero quid debeant continere inſtrumēta. gl.
12 enumerat omnia, quam vide ⁊ ſigna. ſed in hoc eſt multū aduertē
d dum que ſit ciuitatis conſuetudo.[d] ¶ Itē querit gl. vtrum † no-
13 tarius poſſit conficere inſtrumētum per alium.[e] Dicit gl. ꝙ non,
e niſi in ciuitate Cōſtantinopolitana, vt in auth. de tabel. in princ.
ꝙ intellige niſi ſit notarius mortuus vel aliter infirmatus, ⁊ ita
impeditus ꝙ ſcribere nō poſſit, q2 tūc poterit per alium, vt extra
de fide inſtru. c. cū P. tabellio. facit ff. de offi. eius cui māda. eſt iu-
14 riſdi. l. j. i prin. Sed nūquid † aliquis iudex vel aduocatus teneat
accipere conſilium, ⁊ conſulere ſuper aliqua queſtione. Uide gl. ⁊
tex. j. de proxi. ſac. ſcri. in l. ſacris la j. ſed nunquid tabellio cogat a
principio regiſtrare inſtrumentum, ⁊ poſtea publicare. Et videt
tex. hic facere ꝙ ſic. arg. q2 dicitur ſeruus publicus. Et de hoc vi
de arg. quod colligitur ſ. de defen. ciui. l. iubemus.

ADDITIONES.

a ANG. ¶ No. ex iſta l. † qđ ꝓhibitus eſſe tabellio, lȝ ſit in quaſi
1 poſſeſſione officij tabellionatus, ⁊ conficiat inſtrumēta, nō tamē
propter iſtam quaſi poſſeſſionem validabit inſtrumēta per ipſū
facta ſecus tū eſſet, ſi quis in quaſi poſſeſſione tabellionatus cōfi-
ceret inſtrumēta, nec eſſet tabellio, vt notat Guliel. in l. Barba-
2 rius, de offic. pretoris. † Et ideo ſit cautus, aduocatus, dū contra
inſtrumenta opponitur ꝙ ille, qui ſcripſit inſtrumentū non erat
notarius, nec in poſſeſſione quaſi tabellionatus officij, vt faciat
articulari ꝙ tēpore dicti inſtrumenti confecti qđ ille qui ſcripſit
erat tabellio, ⁊ in quaſi poſſeſſione tabellionatus officij, ⁊ ꝓ tabel
lione habebat, ⁊ reputabatur ab omnibus qui cognoſcebāt eū, ⁊
qđ erat liber homo, ⁊ talis conditionis qđ non prohibebatur eſ-
ſe tabellio, alias non ſufficeret hoc ſolū articulare, ꝙ erat in qua-
ſi poſſeſſione tabellionatus officij, ex quo quaſi poſſeſſio non ſuffi
cit in his, que ſunt prohibitiua, per hanc legem. † Non obſtat d. l.
3 Barbarius. vbi ſufficit rōne publice vtilitatis quē fuiſſe in qua-
ſi poſſeſſione, eſto qđ prohiberetur, q2 ibi erat in quaſi poſſeſſio-
ne ex diſpoſitione populi, qui eū liberum facere poterat, ⁊ feciſſet
ſi ſciuiſſet, vt dixi ſ. in l. j. ſi ſeruus vel liber. ad decurio. officiū aſpi
rauerit. Et vide ꝙ dixi in auth. de tabel. poſt prin. ⁊ vide Inno. ⁊
in c. veniens. de ver. ſigni. in vj. ⁊ in capi. primo de fide inſtru. Sed
4 † quis probabit quem nō eſſe notarium, an opponēs, an aduerſa-
rius? Azo in ſumma de fide inſtr. tenet ꝙ opponēs debet proba
re maxime qū inſtrumētum producens eſt bone cōditionis, bone
fame, nec eſt ꝯſuetus circa talia verſari malitioſe. Pro hac parte